

Woord en Daad

MVO Beleid

2026-2031

Inhoudsopgave

Introductie	3
Missie en MVO-ambitie Woord en Daad	5
Zeven principes ISO 26000.....	6
Werkwijze MVO Woord en Daad.....	8
Rapportages 2026-2031	11

Introductie

→ **Waarom MVO?**

Voor Woord en Daad is maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) een gegeven: het zit in ons DNA om bij alle keuzes de belangen van diverse stakeholders te wegen. Vanuit haar missie is Woord en Daad geroepen om recht te doen aan mensen in kwetsbare posities, aan de samenleving en aan de schepping. In het voorliggende beleid wordt verwoord hoe Woord en Daad omgaat met MVO¹ en waar ruimte en ambitie ligt voor verdere verbetering.

Stakeholders of ‘belanghebbenden’ van Woord en Daad zijn: mensen in armoede en kwetsbare posities, maatschappelijke organisaties die deze mensen bijstaan, waaronder onze christelijke partnerorganisaties, andere partnerorganisaties, onze achterban: particulieren, vrijwilligers en bedrijven, bedrijven, overheden en kennisinstellingen in Nederland en wereldwijd. Waar mogelijk, gaan we met deze stakeholders zelf in gesprek en hebben we een luisterende houding om MVO op zoveel mogelijk plekken te (helpen) realiseren.

→ **Beleidsperiode 2026-2031**

Onder de noemer ‘Gemeenschappen verbinden: van diepe wortels naar nieuwe scheuten’ richten we ons in de beleidsperiode 2026-2031 op drie beleidsspeerpunten:

- Ruimte geven aan lokale stemmen
- Bevorderen van een waardig bestaan
- Versterken van verantwoorde digitalisering

Ons beleidsspeerpunt ‘Ruimte geven aan lokale stemmen’ gaat over het betekenisvol betrekken van stakeholders, inclusief kwetsbare doelgroepen. Dit sluit direct aan bij de MVO-kernonderwerpen Betrokkenheid en Ontwikkeling van de Gemeenschap, Bestuur en Organisatie, Arbeidspraktijken en Mensenrechten.

Ons beleidsspeerpunt ‘Bevorderen van een waardig bestaan’ betekent dat we ons inzetten voor veiligheid, weerbaarheid en menswaardigheid in het licht van gedwongen migratie, maar ook van klimaatverandering, verlies van biodiversiteit en/of vervuiling. Dit streven naar duurzame programma’s gericht op een menswaardig bestaan voor iedereen, sluit aan bij ISO 26000 MVO-kernonderwerpen Milieu & Omgeving en Mensenrechten.

Ons beleidsspeerpunt ‘Versterken van verantwoorde digitalisering’ heeft tot doel om met gerichte, ethische keuzes uitsluiting of uitbuiting tegen te gaan en ontwikkelkansen in het digitale tijdperk te benutten. Digitalisering speelt een rol bij Eerlijke

¹ Onder Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen begrijpen we ook Internationaal Maatschappelijk Verantwoord ondernemen.

Bedrijfsvoering, Betrokkenheid en Ontwikkeling van de Gemeenschap en Mensenrechten. Hierdoor sluit ook dit speerpunt direct aan op de kern van MVO.

Voor het volledige strategische beleidsplan en de nadere toelichting op deze thema's verwijzen we naar het Beleidsplan 2026-2031.²

→ ISO 26000

In ons MVO-beleid volgen we de ISO 26000 standaard. In het kader van ISO 26000 beschrijft dit MVO-beleid hoe Woord en Daad:

1. De zeven principes van MVO onderschrijft en toepast.
Zie hoofdstukken '[Missie en MVO-ambitie](#)' en '[Zeven principes ISO 26000](#)'
2. Stakeholders identificeert en betreft.
Zie hoofdstuk '[Werkwijze](#)'
3. Maatschappelijke verantwoordelijkheid binnen de organisatie integreert.
Dit staat ook in hoofdstuk '[Werkwijze](#)'

→ Strategische ambitie MVO 2031

Woord en Daad wil in 2031 met kennis van zaken ambitieus en concreet invulling geven aan verantwoord ondernemen. Concrete plannen omvatten onder meer een MVO leerlijn voor collega's, een jaarlijkse duurzaamheidsrapportage naast het jaarverslag, een verdere verduurzaming van inkoop en een voorzetting van beleidsbeïnvloeding voor ambitieuze, maar voor kleine producenten ook haalbare regelgeving voor gepaste zorgvuldigheid.

→ Inbedding MVO-beleid in de organisatie

Dit MVO-beleid is geschreven...	Met als doel
Voor alle collega's en geïnteresseerde samenwerkingspartners	Als achtergrondinformatie hoe MVO door Woord en Daad wordt begrepen, besproken en toegepast. Als referentie naar ander, MVO-gerelateerd beleid.
Voor collega's in Themaplan Duurzame Productie en Consumptie	Als richtinggevend document rond het onderwerp Productie, ondersteunend aan het Themaplan.
Voor accountant en IF-donoren	Dit beleid functioneert als ' zelfverklaring ' voor ISO 26000 en kan als maatstaf worden gebruikt bij het evalueren van onze uitvoering

De hoofdtekst richt zich op 'waarom' en 'wat' we doen rond MVO. [Hoofdstuk 'Werkwijze'](#) geeft meer inzicht in het 'hoe'. Als levend document wordt dit beleid waar nodig jaarlijks geüpdatet met de meest recente ervaringen en beleidsstukken, in aanloop naar de Management Review.

² Bekijk de Nederlandse pagina: [Beleidsplan 2026-2031](#); Bekijk de Engelse pagina: [Policy Plan 2026-2031 - Woord en Daad - English](#)

Missie en MVO-ambitie Woord en Daad

→ *Missie en visie Woord en Daad*

Woord en Daad verbindt mensen over de hele wereld in hun strijd tegen armoede, vanuit Bijbels perspectief. In een gebroken wereld vol armoede en onrecht streeft Woord en Daad naar het zichtbaar maken van tekenen van Gods komend Koninkrijk. Daarin willen we iets laten zien van een wereld in wording zonder armoede en lijden. Dit zien wij gebeuren als mensen verantwoordelijkheid nemen en dragen voor zichzelf en voor anderen, waardoor zij een waardig leven kunnen leiden.

→ *Kernwaarden Woord en Daad*

Uit onze missie, visie en strategie zijn vijf kernwaarden op te maken. Deze zijn leidend in onze keuzes op verschillende niveaus. De kernwaarden zijn bepalend voor ons beleid. Het gaat om:

- **Mede-verantwoordelijkheid** - verantwoordelijk voor jezelf, je naaste en de schepping
- **Mede-schepsel** - schepsel van God, gelijkwaardig én uniek
- **Mede-lijden** - dichtbij en naast mensen die lijden
- **Rentmeesterschap** - zorgvuldig omgaan met mensen, middelen en de Schepping
- **Wederzijdse afhankelijkheid** - onafhankelijk in keuzes, afhankelijk in samenwerking

→ *Strategische ambitie MVO 2031*

Onze ambitie is dat Woord en Daad in 2031 wordt erkend als een organisatie die aan MVO werkt vanuit haar eigen missie, visie en kernwaarden. Met kennis van zaken, ambitieus en concreet geven we invulling aan MVO.

In onze visie staan ketenverantwoordelijkheid, bewustwording en stakeholder-betrokkenheid centraal. We sturen hierop binnen 4 speelvelden:

- ✓ in het Zuiden;
- ✓ in gesprek met onze bedrijven-achterban;
- ✓ in de Nederlandse en Europese politiek;
- ✓ in onze eigen bedrijfsvoering.

Zeven principes ISO 26000

In het standaardwerk voor MVO ISO 26000 worden zeven principes aangereikt, waaraan een organisatie aandacht dient te schenken wanneer ze verantwoord wil handelen.

In dit hoofdstuk worden deze zeven principes benoemd en lees je wat Woord en Daad (W&D) rond dit principe doet in haar beleidsperiode 2026-2031. Ook benoemen we gerelateerde beleidsstukken waarin de principes zijn verankerd.

→ MVO-principes in de eigen bedrijfsvoering

Stakeholders zijn personeel, leveranciers, vrijwilligers, donateurs en (keten)partners.

Principe	Werkwijze Woord en Daad (W&D)	Beleidsstuk(ken)
1.Afleggen van verantwoordelijkheid (Accountability)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ W&D rapporteert in het jaarverslag ✓ W&D volgt vrijwillig het Global Reporting Initiative (GRI) ✓ Per 2026 een vrijwillig Duurzaamheidsverslag geïnspireerd door de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) ✓ Kernwaarde Mede-verantwoordelijkheid 	MVO-beleid (sic)
2.Transparantie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zie punt 1. ✓ Personeel (in Nederland en internationaal) wordt geïnformeerd middels wekelijkse mededelingen, personeels-bijeenkomsten, notulen, etc. ✓ Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Rentmeesterchap 	Procedure verzorgen interne communicatie Gedragscode externe communicatie
3.Ethisch gedrag	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Werkwijze rond ethische dilemma's en integriteit staan in integriteitsbeleid, worden geagendeerd op interne bijeenkomsten, onder andere via Moreel beraad. ✓ Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Rentmeesterchap 	Integriteitsbeleid en bijbehorende stukken in Handboek Integriteitsbeleid Moreel beraad
4.Respect voor stakeholder belangen	<p>Naast het zijn van een betrouwbare partner, haalt de organisatie pro-actief stakeholderfeedback op:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoeken; ✓ Meermaals per jaar afstemming met klankbordgroepen; ✓ Partnermeetings en tweejaarlijkse evaluatie met zuidelijke partnerorganisaties; ✓ Participatief baseline-onderzoek in binnen Themaplannen. ✓ Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Mede-schepsel; Wederzijdse afhankelijkheid 	Klachtenprocedure Responsief partnerbeleid Meldregeling WD Dataveiligheids- en Privacy beleid Inkoopbeleid Luisteren naar de achterban Vrijwilligersbeleid MVO-beleid (sic)
5.Respect voor de rechtsorde	<p>Woord en Daad voldoet aan de geldende regelgeving in de landen waar zij actief is en vermijdt handelingen of medeplichtigheid aan handelingen die daarmee in strijd zijn en vraagt dit ook van haar partnerorganisaties.</p> <p>Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Rentmeesterschap; Wederzijdse afhankelijkheid</p>	MVO-beleid (sic)
6.Respect voor internationale gedragsnormen	<p>In alle situaties streeft de organisatie ernaar de internationale gedragsnormen te respecteren en daarnaar te handelen. Belangrijke kaders en normen rond MVO zijn onder meer: VN Global Compact, UN Guiding Principles on Business and Human Rights, OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en ISO 26000. We voorkomen medeplichtigheid aan activiteiten die hiermee in strijd zijn. Nieuwe werknemers volgen een leerlijn opgezet samen met Driestar educatief : 'Internationaal bekwaam'.</p> <p>Kernwaarde Mede-verantwoordelijkheid</p>	MVO-beleid (sic) Inwerkdocument nieuwe reiziger Integriteitsbeleid
7.Respect voor mensenrechten	<p>In alle situaties streeft de organisatie ernaar de mensenrechten te respecteren en daarnaar te handelen. We voorkomen medeplichtigheid aan activiteiten die niet consistent zijn met de mensenrechten</p> <p>Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Mede-schepsel; Medelijden; Rentmeesterchap</p>	MVO-beleid (sic) HR-beleid Integriteitsbeleid Vrijwilligersbeleid

→ MVO-principes in Themaplannen, bewustwording en beïnvloeding

Stakeholders zijn onder meer: partnerorganisaties, samenwerkings- en netwerkpartners (bedrijven, niet-gouvernementele organisaties, netwerken kennisinstellingen en overheden), doelgroepen in onze achterban, specifieke donoren, de doelgroep van mensen in armoede en de schepping.

Principe	Werkwijze Woord en Daad (W&D)	Beleidsstuk(ken)
1. Afleggen van verantwoording	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Donateurs en partners ontvangen rapportages, duidelijke communicatie en rapportages ✓ Kernwaarde Mede-verantwoordelijkheid 	Donor Manual
2. Transparantie	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Door te communiceren over wat wel en niet slaagde, geldstromen, afwegingen en besluiten tonen we wat we doen en waarom. ✓ Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Rentmeesterchap 	Donor Manual Partos 9001:2015 ISO 9001:2015, Clausule 7.4
3. Ethisch gedrag	<ul style="list-style-type: none"> ✓ W&D werkt niet samen met, en neemt geen geld aan van, partijen die onethisch opereren (loterijen, tabaksindustrie, wapenhandel, etc). ✓ Ontstaat er een spanningsveld met een bestaande samenwerkingspartner, dan volgt een intern moreel beraad met meestal een gesprek en in het uiterste geval verbreken van de banden als uitkomst. ✓ Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Rentmeesterchap 	Integriteitsbeleid Donor Manual Moreel Beraad
4. Respect voor stakeholder belangen	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Met partners, consortiumleden, (bedrijven uit de) achterban en andere stakeholders werken we op basis van complementariteit en gedeelde waarden. Hier zijn gesprekshandleidingen voor, zoals bijvoorbeeld de Job Booster - waaier. ✓ Bij Themaplannen doen we vooronderzoek. Mensen in armoede en kwetsbaarheid worden actief gehoord. Zuidelijke partners sturen keuzes. ✓ Tevredenheidsonderzoek binnen het Themaplan. ✓ We kiezen we onze rol (verbinder, katalysator, kennismakelaar, beïnvloeder) op basis van stakeholder-feedback. ✓ Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Mede-schepsel; Wederzijdse afhankelijkheid 	Klachtenprocedure WD Dataveiligheids- en Privacy beleid MVO-beleid (sic) Threepager Southern Leadership Policy paper Engaging Grassroot Voices - March 2025
5. Respect voor de rechtsorde	<ul style="list-style-type: none"> ✓ W&D voldoet aan de geldende regelgeving in de landen en vraagt dit ook van haar partnerorganisaties. ✓ Woord en Daad draagt bij aan versterking van de rechtsorde, specifiek tegen (kinder-)uitbuiting. ✓ Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Rentmeesterschap; Wederzijdse afhankelijkheid 	MVO-beleid (sic) Child Protection Policy Donor Manual
6. Respect voor internationale gedragsnormen <i>Waar regelgeving ontbreekt, hanteren we de hoogste gedragsnormen en culturele sensitiviteit.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De organisatie respecteert en handelt volgens internationale gedragsnormen. ✓ We voorkomen medeplichtigheid aan activiteiten die niet passen bij internationale gedragsnormen. ✓ In contact met ondernemers verwijzen we naar OESO-normen, gaan we in gesprek en doen een appèl op gedeelde kernwaarden dmv artikelen, evenementen en samenwerking in themaplannen. ✓ Kernwaarde Mede-verantwoordelijkheid 	MVO-beleid (sic) Gedragscode medewerkers en consultants Donor Manual
7. Respect voor mensenrechten	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rond MVO werken we internationaal aan duurzame systemen om waardig werk en leefbaar loon en inkomen te realiseren. We stimuleren preventie en herstel binnen Themaplannen. ✓ In onze rol als politiek beïnvloeder pleiten we voor beleid dat menswaardig en duurzaam ondernemerschap normaliseert en gepaste zorgvuldigheid in de keten verankert. ✓ Door werk te maken van ons beleidsspeerpunt 'Ruimte geven aan lokale stemmen' willen we in de beleidsperiode 2026-2031 stem geven aan mensen in de meest kwetsbare posities ✓ Kernwaarden Mede-verantwoordelijkheid; Mede-schepsel; Medelijden; Rentmeesterchap 	MVO-beleid (sic) Kinderbeschermings maatregelen Integriteitsbeleid Donor Manual

Werkwijze MVO Woord en Daad

➔ *Vier speelvelden*

We werken aan MVO vanuit onze kernwaarden en op basis van de OESO-richtlijnen voor MVO. Stakeholderbetrokkenheid is een leidend principe in onze aanpak. In deze ‘betekenisvolle stakeholderdialoog’ identificeren en prioriteren we risico's.

Vervolgens ontwikkelen we in samenspraak effectieve MVO-maatregelen op vier speelvelden:

In partnerschappen in het Zuiden is het onze ambitie duurzaam ondernemen met respect voor mens en natuur te laten toenemen.

- ✓ Themaplannen starten met een analyse van de context, waarin MVO risico's en de behoefte aan gepaste zorgvuldigheid worden meegenomen.
- ✓ Belanghebbenden zijn doorgaans boeren, producenten en verwerkers aan de start van waardeketens, maar ook bedrijven en consumenten verderop in de keten.
- ✓ We geven ruimte aan zuidelijk leiderschap. Dat houdt in dat we geen zaken kunnen en willen afdwingen in de consortia waarin we deelnemen; wel willen we het bereiken van MVO-doelstellingen ondersteunen en bevorderen met bewustwording en aandragen van praktische kennis.
- ✓ Met samenwerkingspartners en bedrijven in het Zuiden voeren we een dialoog over waarden en werken we samen aan concrete oplossingen. We starten vanuit een luisterende houding, waarbij verschillende stakeholders betekenisvol worden betrokken door rondetafeloverleggen, interviews, onderzoeken en enquêtes.
- Het beleidsthema Ruimte geven aan lokale stemmen speelt een centrale rol in het aandragen van methodes en delen van kennis en ervaring. Expertise bouwen we op rond MVO-thema's leefbaar loon/inkomen, het bestrijden van kinderarbeid, het verbeteren van de positie van vrouwen en meisjes in productieketens, en waardige arbeidsomstandigheden.
- ✓ Hoewel de focus ligt op sociale onderwerpen, houden we klimaat-gerelateerde thema's in de gaten, zoals duurzame productie, biodiversiteit en ontbossing, en integreren we deze in onze aanpak.

In gesprek met onze bedrijven-achterban staan we náást bedrijven. MVO-vragen komen op deze bedrijven af en we denken graag proactief mee over duurzaam ondernemerschap, voor nu en voor de toekomst. Hierbij sluiten we aan bij de bedrijven zélf, maar schuwen ook niet om een prikkelend – maar altijd respectvol en opbouwend – gesprek te voeren. Omdat Woord en Daad ook een doelstelling heeft op bewustwording, delen we kennis, bijvoorbeeld over vormen van stakeholderbetrokkenheid en de implementatie van de [OESO](#)-handreiking voor MVO. Ook ons netwerk is beschikbaar. In onze communicatie willen we bouwen aan verbinding tussen ondernemers onderling en

tussen ondernemers en Woord en Daad. Waar mogelijk, willen we nieuwe samenwerkingen met bedrijven uit de achterban opzetten binnen het themaplan Duurzame Productie en Consumptie.

In de Nederlandse en Europese politiek pleiten we actief voor eerlijke en duurzame productieketens. Ketenverantwoordelijkheid/*due diligence* en betekenisvolle stakeholderdialoog horen een plek te krijgen in beleid en wetgeving, zodat het systeem met behulp van een minimumstandaard als geheel rechtvaardiger en duurzamer kan worden. We werken aan dit thema momenteel via het MVO Platform. De Europese CSDDD en de Nederlandse uitwerking hiervan hebben onze speciale aandacht. Hoewel we niet lobbyen voor rapportage-eisen als CSRD en EUDR, hebben deze instrumenten wel een impact in het Zuiden. Deze impact kan positief en negatief zijn. We onderzoeken deze impact en delen deze als kennismakelaar en beïnvloeder met beleidsmakers in Nederland en Brussel. Vanuit onze ervaring in Zuidelijke partnerschappen en eerdere betrokkenheid bij het Nederlandse Convenant Voedingsmiddelen, hebben we het meeste zicht op de voedselsector. Tegelijkertijd volgen we ook wat er gebeurt rond kritieke grondstoffen en werken we samen met bedrijven in de verpakkingsketen.

In onze eigen bedrijfsvoering laten we zien dat duurzaamheid hoog in het vaandel staat. Door zelf een goed voorbeeld te geven met intern beleid en rapportage, dragen we bij aan systemische verandering, waarin alle betrokkenen een rol spelen. We proberen op elk terrein van de eigen bedrijfsvoering de meest duurzame keuzes te maken: bijvoorbeeld rond inkoop, evenementen, kantoorgebruik, digitalisering, afvoer van materialen en reizen. Hierbij moeten we verschillende belangen en risico's afwegen. Gemaakte afwegingen en keuzes staan in beleidsstukken zoals het Inkoopbeleid. Verder werken we actief samen met de ruim 30 kringloopwinkels van Woord en Daad Winkels. Ook op die manier laten we zien dat duurzaamheid, bewustwording en sociale verbinding in Nederland erg belangrijk zijn voor Woord en Daad.

→ **Wie zijn onze stakeholders?**

In partnerschappen in het Zuiden werken we meestal met een multi-stakeholder consortium, waarbij bedrijven, non-profit maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen, doelgroepen en (lokale) overheid worden betrokken.

In gesprek met bedrijven uit de achterban zijn onze stakeholders de bedrijven zelf en mensen in armoede verderop in hun waardeketens.

Bij interne bedrijfsvoering zijn vooral collega's en leveranciers betrokken en in mindere mate onze achterban als 'klant' van W&D-evenementen, producten en communicaties. We maken ook gebruik van algemene standaarden en informatie zoals de Eerlijke Bankwijzer. Uitkomsten kunnen een aanleiding zijn voor een gesprek met stakeholders.

→ Vier rollen

Doordat we uitgaan van [mede-verantwoordelijkheid en wederzijdse afhankelijkheid](#), kunnen en willen we niet elke taak op ons nemen. In onze samenwerkingen maken scherp onderscheid tussen de rollen die wij of andere stakeholders het best kunnen vervullen. Op basis van stakeholderfeedback maakt Woord en Daad steeds een keuze tussen vier rollen, die we naar behoefte inzetten richting mensen en bedrijven in Nederland, politici in Brussel en landen in Azië, Zuid-Amerika en Afrika waar we werken:

Verbinder

Onze aanpak en toon zijn constructief en verbindend. We voorkomen het opleggen van verplichtingen aan private partners, maar we zijn duidelijk in onze communicatie en in wat we van elkaar kunnen verwachten als partners. Wij zoeken dialoog en werken op basis van gedeelde waarden. Extern kiezen we bewust woorden als 'medemenselijk ondernemerschap', 'rentmeesterschap' en 'dialoog', en vermijden we woorden als 'MVO' en 'verplichting'. We passen deze aanpak ook intern toe wanneer we collega's betrekken bij de integratie van MVO in het Zuiden.

Kennismakelaar

Onze kennis vormt de basis voor de dialoog met bedrijven in onze achterban en in projecten, en voor onze lobbyactiviteiten bij wetgeving. In eerdere beleidsperiodes hebben we veel kennis opgedaan met MVO-thema's en de richtlijn voor gepaste zorgvuldigheid die de OESO aanreikt.

Katalysator

We werven vooral bij institutionele donoren voor het Themaplan Duurzame Productie en Consumptie. Ook andere Themaplannen dragen bij aan MVO.

Beïnvloeder

In onze lobby voor MVO-wetgeving zoeken we een balans tussen effectiviteit (wetgeving moet een positief effect hebben op boeren en werknemers in het Zuiden) en haalbaarheid (de administratieve last moet beheersbaar en proportioneel zijn, en wetgeving moet afdwingbaar zijn).

Rapportages 2026-2031

Bij goed [rentmeesterschap en bij mede-verantwoordelijkheid](#) horen ook het afleggen van verantwoording en transparantie over de stappen die we zetten rond MVO.

→ **MVO interne rapportage**

Voortgang op dit MVO-beleid wordt intern aangestuurd, gemonitord en gerapporteerd binnen Themaplan Duurzame Productie en Consumptie. Dit betreft MVO-activiteiten:

- ✓ richting de politiek in Nederland en EU;
- ✓ richting bedrijven in de achterban;
- ✓ in partnerschappen in het Zuiden

→ **MVO publieke rapportage**

De eigen bedrijfsvoering wordt besproken in een door de accountant beoordeelde MVO-bijlage bij het jaarverslag. Een vrijwillig ingevulde Global Reporting Initiative (GRI)-tabel maakt onderdeel uit van deze geaccordeerde rapportage. Deze overzichten hebben als doel ons te **verantwoorden** en vormen een **compleet overzicht** van waar Woord en Daad staat met MVO.

Woord en Daad voegt per 2026 vrijwillig een Duurzaamheidsverslag toe. Dit is een verrijking op de MVO-verantwoording in het Jaarverslag en valt buiten de controleplicht van een accountant. De doelen van dit Duurzaamheidsverslag zijn **communiceren, leren en groeien**. Het Duurzaamheidsverslag gaat over een **selectie van duurzaamheidsthema's** waar Woord en Daad positief in opvalt of waar ze juist gericht op wil groeien. We sorteren de thema's onder **Environment** (Milieu), **Social** (Sociaal) en **Governance** (Bestuur) (**ESG**), net zoals in de MVO-verantwoording. Het Duurzaamheidsverslag bevat een actieplan en doelstellingen per jaar en daarop elk jaar rapportage en een aangepast actieplan.

→ **Duurzaamheidsverslag: een groeimodel**

In **2026** rapporteert het Duurzaamheidsverslag alleen nog over **de eigen bedrijfsvoering** van Woord en Daad. We zetten erop in het verslag **in 2027 te verbreden** met Duurzaamheids-thema's die in de Themaplannen spelen.

➔ Wat komt er in het Duurzaamheidsverslag?

<i>E, S of G³</i>	<i>MVO-thema uitgelicht in het Duurzaamheidsverslag 2026</i>	<i>Indicator⁴</i>	<i>Doelstellingen en actieplan op hoofdlijnen</i>
E	Broeikasgassen Vervoer/Reizen Energieverbruik Gebouwbeheer	CO2-uitstoot in CO2 equivalent (VSME §30) + narratief over de toegevoegde waarde van gemaakte reizen	Per jaar wordt gekeken naar de uitstoot vergeleken met verwachte uitstoot op basis van de vliegreisplanning en HR-beleid
E	Broeikasgassen Vervoer/Reizen Energieverbruik Gebouwbeheer	% CO2-uitstoot per type verbruik in CO2 equivalent van het totale verbruik in een jaar (VSME §30)	Geen specifiek actieplan: de disaggregatie draagt bij aan een reflectief gesprek op SO-niveau en in de doelstelling van jaarlijks actieplan: waar zien we ruimte voor verduurzaming?
E	Biodiversiteit & Dierenwelzijn en Landgebruik	Narratief over bijdrage W&D aan Biodiversiteit, Dierenwelzijn en Landgebruik	Communicatiedoel. Bij Management Review worden aanbieders van CO2 compensatie vergeleken. In de keuze voor aanbieders wordt bijdrage aan Biodiversiteit, Dierenwelzijn en Landgebruik meegewogen.
E	Gebouwbeheer grondstoffen m.u.v. energie	Narratief over materiaalgebruik, afvalverwerking en recycling	Ieder jaar minimaal één innovatie en daardoor verbetering op dit onderwerp.
S	Gemeenschap	Narratief over bijdrage W&D aan gemeenschapsvorming in NLB	Ieder jaar minimaal één innovatie en daardoor verbetering op dit onderwerp.
S	Goed, sociaal werkgever zijn	Narratief over strategische prioriteiten en resultaten HRM	MTO score blijft gelijk of stijgt licht. Werkdruk houdt blijvende aandacht: balans tussen voldoende rust en voldoende prettige werkdruk.

Vervolg tabel op p13

³ In het Duurzaamheidsverslag ligt de nadruk op Ecologische, Sociale en Bestuur/Governance (ESG)- indicatoren waar W&D binnen de sector uitblinkt of waar zij juist een uitdaging voor zichzelf ziet. Dit rapport focust in 2026 op de rol van de eigen bedrijfsvoering. De impact binnen Themaplannen wordt later toegevoegd. De keuze voor deze speciale thema's voor 2026 is intern onderbouwd in de memo "Op weg naar een duurzaamheidsverslag 2025".

⁴ Sommige van deze thema's lenen zich voor rapportage op indicatoren. Andere minder. In 2025 hebben we een nulmeting verricht en vastgesteld dat een verdere uitwerking nodig is in het eerste Duurzaamheidsverslag in 2026. De uitwerking van indicatoren is intern beschikbaar in het document: 20251110 IRS KPIs IMVO Duurzaamheidsrapportage WD.xlsb.xlsx

<i>E, S of G</i>	<i>MVO-thema uitgelicht in het Duurzaamheidsverslag2026</i>	<i>Indicator</i>	<i>Doelstellingen en actieplan op hoofdlijnen</i>
G	Inkoop	% duurzame inkoop per inkoopgroep	2026: een beslisboom voor duurzame inkoop waar nodig. Specifieke duurzame inkoopdoelen per onderwerp (koffie, thee en lunches liggen al vast in 2025). Aantoonbare verbetering op dit onderwerp. 2027-2031: ieder jaar aantoonbare verbetering op dit onderwerp.
G	Toerusting collega's en Digitalisering	Ontwikkeling van en deelname van medewerkers aan interne leerlijn MVO	Interne leerlijn MVO heeft eraan bijgedragen dat MVO door medewerkers wordt gedragen als natuurlijk, alledaags onderdeel van het werk. Met MVO ervaren collega's dat ze dagelijks handen en voeten geven aan de kernwaarden, missie en visie van Woord en Daad.
G	Geopolitiek	Beschrijving hoe W&D verantwoord omgaat met gevoelige politieke ontwikkelingen	Actieplan voor draagvlak voor internationale samenwerking; Actieplan voor duurzame productie & consumptie; Actieplan voor beleidsbeïnvloeding.